

Giornali

BIBLIOTECA

83

GOVERNATIVA

GORIZIA

ČUK NA PAL'CI



Izhaja dne 1. in 15. vsakega meseca. — Uredništvo in upravljanje v Gorici, Vla C. Favetti 9. Tisk Narodna Tiskarna. Izdajatelj in odgovorni urednik France Podbršč.

Cena oglasom: 1 millimeter visočine v širini enega stolpa L. — 80; za trgovske reklame, Bančna obvestila, poslana, osmrtnice, vabila, naznani itd., vsaka vrsta 1 L. — Celotno naročilno 10. — L. je naprej poslati.

Leto I.

GORICA, dne 1. julija 1922

št. 1.

Jaz sem „Čuk na pal'ci“.

Dovolite, da se vam predstavim.

»Čuk na palci« — nenavadno ime.

Ime ne naredi človekova, pravim,

naredi ga to, kar zna in ve.

Domu nimam pač nikjer, potulem,

po deželi, vidim vse slivari.

tu tam vprašam, stikam, brisluškulem,

leza, smeh pri meni se dobri.

Par stotink — pa smešnic in dovitov

trosil vam bom polno v naročal.

osladil vam vrsto gorenkih hipov —

včasih bo med njimi kak bodljal.

ne v sovraštvo, le za zdravje naše,

za zrcalo; gledaj svoj obraz!

V svetli časi dobre volje vaše.

naj izide nam spenčnejši čas!



Gorica, 1. julija.

Nic pametnega se po svetu ne godi. Diplomati jo lomijo; saj ni čuda, ko izhaja njih ime od polomije. Moji osebni stiki z raznimi vodenimi in vodilnimi osebnostmi niso mogli vplivati, ker so diplomati zelo trmastti, po domače: trknjeni ljudje. Dosegel sem samo, da prenašajo mirovno konferenco kot mačka mladiča po vsem svetu, da jim bodo vsi ljudje spoznali.

Popolnoma brez koristi pa te konference niso. Od genovske konference je imela samo laška pošta 5 milijonov lir dobička. Pri tem pa niso vsteti niti gostilničarji niti šotorji.

Konferenca v Haagu — ali kot Lah pravijo: v Aja, je začela vkljub vročini. V mirno mirovno palaco se je naselil čarovniški hrup, mirovni angel je pobral šila in kopita s svojo palmovo veljo vred in zbežal. Kako bo ta »Aja tutaja« nehal, ne vem. Vendar upam, da diplomati ne bodo preizpolni, predno se pošteno skregajo in razidejo.



Tako, dragi rodoljubi:
ljubite narod zanaprej.
res jokal bi po vas izgubi,
a zdaj sem radosten brez mej.

V gostilnicah, pri črni kavi
je — »Hej Slovani!...« — narodniak,
a v žalost če se kralj pojavi,
je tu polkdon in frak in klak.

In čujte, to vedenje Vaše
je vpilo k meni do neba,
mag dar za rodoljube naše
poklanjam zdaj vam iz srca.

Ah, saj šebečejo že vrabci,
kaj tiče vam, že wes ta čas,
in boljšega daru kot »Hlapci«
ne mogel najti bi za vas.

Na Angleškem so ubili generala Wil-
sona, v Nemčiji pa ministra Rathenaua. Evropa se čudi. Že 10 let ni bil nihče ubit. Že 10 let niso izdelale tvornice nobene puške, nobenega kanona. Že 10 let ni nihče huiškal človeka proti človeku, če izvzame-
mo majhen incident svetovne vojne, v ka-
teri je padlo malenkostno število samo 7.

milionov ljudi, ki niso bili niti ministri niti generali. Pa bi se Evropa ne čudila!

V Jugoslaviji je revolucija — to se pravi, kralj in kraljica se vozita po Gorenjskem, njun avtomobil pozna že vsak pastir, več sto mrtvih in ranjenih pa leži do današnjega dne v inozemskih časopisih; bili so umorjeni in ranjeni vsled prevročne želje častni-

Pet čevljev merim, palcev pet...



Pet čevljev merim, palcev pet,
in bistrih, zdravih sem oči,
a kaj, če eno mi »fali«,
vseeno sem k vojakom vzet.

Pet čevljev merim, palcev pet,
kot sveča ravno vam stojim,
a če kot kljuka se držim,
vseeno sem k vojakom vzet.

Pet čevljev merim, palcev pet,
a če bi meril čevlja dva,
kdor usta za polento ima
gotovo bo k vojakom vzet.

Pet čevljev merim, palcev pet,
in plešem le z eno nogo,
a druga krajska je lahko,
vseeno sem k vojakom vzet.

Pet čevljev merim, palcev pet,
sem brihten, znam jezike tri,
a če porečem kravi »Vi«,
vseeno sem k vojakom vzet.

Na pomoč!

»Gospod, na pomoč! Moja žena hoče skočiti skozi okno.«

»In kaj naj naredim?«

»Okna ne moreva odpreti.«

V čakalnici.

»Prèdrznost! Komaj pol ure se poznava in že ste me poljubili.«

»Oprostite, gospodična. Jaz bi bil še čakal, toda moj vlastek je že tu.«

Pri ministru Faktu.



Pri moji veri, sem dejal, kaj res nì žavbe, ki bi povlekla vojno odškodnino iz ministrskih kožuhov, pa sem si kupil kar to do Rima. Včasih so delali: Kdor gre na Duna, naj pusti trebuh zunaj. Zdaj je pa drugače: Kdor gre do Rima, se mošnjiček nani prilima. Tega pa se ne bojim toliko.

Jaz vam ne bom pravil, kod sem hodil in kako sem iskal, fakt je, da me je minister ministrov Fakta sprejet. Prijazen mož, hrki pa taki kot starega kaprola. Po ramensih me je, meni pa korajza v ramena: Če je mož tako prijazen, ne enkrat, dvakrat bi izplačal, samo znati je treba in odpri sem usta:

«Ekselenca! Samo par besed. Prišel sem radi voj...»

«Vi ste teda prišli iz Gorice?»

»Da, ekselenca. Radi voj...»

«Kako se živi danes v Gorici?»

«Tako, tako, ekselenca. Saj veste, vojna; tudi moje duplo v star platani za raznorji je po tleh... Prišel sem teda radl voj...»

«Gorica je lepo mesto, sijajno mesto, zgodovinsko mesto...»

«Da, ekselenca. Le eno visi nad njim kot Damoklejev meč, namreč nesrečna voj...»

«Ali imate tudi v Gorici tako vroče?»

«Ne pre malo, ekselenca. Toda vročina je naravn pojav. So pa drugi pojavi, ki bi se dali odstraniti, namreč vojna...»

«Čujete, gospod, da ne pozabim. Kaj pa gospod senator Bombig?»

«Prav dobro se počuti tudi odkar nì bomb in županskega stolca. Še v vprašanju vojne od...»

«No, kralj, tako sem slišal, je bil pri vas prav dobro sprejet.»

«Ni bilo slabo, ni bilo slabo. Toda še več ljudi bi bilo, če bi bili sprejem združili s shodom za vojno od...»

«Patriotični ljudje, Goričani. To si bomo zapomnili, ti kraji potrebujejo posebne nege.»

«Vi ste to spoznali, dobri gospod? Teda je zadeva glede vojne...»

«Ali ste dobro potovali?»

«Hvala, ekselenca; prav dobro!»

«Ste pri zdravju, gospod?»

«Pri najboljšem.»

«Izvolite cigareto.»

«Prosim.»

«Žal mi je, da Vas ne morem povabiti na kozarec vina.»

«Toda jaz sem prišel radi voj...»

«Aha, že vem: radi vojnih vdov in sirot. Ali ste oče?»

«Tega pa ne. Radi vojne odškodnino sem prišel. Ali boste izplačali, ali ne boste izplačali?»

«Kdo pravi, da ne? Seveda jo bomo. Ravno je prišel moj pisar, da napiševa odlok. V 14. dneh mora iti. Piks und fertig! Zbogom, gospod, še pridite!»

Že sem stal pred vratih, ves moker, poten, s poslinjeno cigaretto v kljunu. Presneto je gospod prižazen, predomač, tako rekoč ...

Že je en mesec, odkoka še ni ...
Kako govore naši poslanci, če hočejo kaj doseči, to bi rad vedel.

Čuk na pačci.



Zaščita manjšin.

(Poročilo z zborovanja zveze narodov za zaščito manjšin v Budimpešti dne 30. februarja l. 1950 po Kr. r.)

Predsednik Lakotoš je v izbranih besedah pozdravil zborovanje in povdaruji, da jih je prignal skupaj čut človečanstva, kočutje do teptanih in globoka želja po miru. Na predlog zastopnika Jakomara so bili izključeni od besede vsi zastopniki, ki so jih postajo manjšine, besedo so imeli le zastopniki držav. Z ozirom na to, da v bo doče odpade vsako nesporazumljivost, je predsednik pozval navzoče deležate, naj doroča vsak le o manjšinah, ki jih ima v lastni državi in mora pač najbolje poznati njihovo stanje. Na podlagi teh poročil naj se ustvari končna sodba in trajni sporazum.

Vsi so bili s tem zadovoljni.

Besedo je povzel zastopnik Stern.

»Eno dejstvo bom posebno povdaril, iz tega si lahko ustvarite sodbo o sijajnem položaju, ki ga ima drugorodna manjšina v naši državi. Vladajoča večina je tako zavidna izbornemu stanju manjšine, da favoniziraju od države, da ta ne more preprečiti rednih izgredov proti nji. Če ta ali oni izgubi radi tega življenje, je to le posledica njih briljantnega položaja, s kakosnim se drugi državljanji ne morejo ponasati.«

Drugi je dobil besedo Lavatoš:

»Naši otroci so zeleni od zavisti nad otroci od manjšine, ker smo jih že koj spočetka rešili strašne nadleže — Šole. Po drugi strani nima nihče izmed manjšine uradniške službe in je tedaj izključeno, da bi stradal...«

Makaroni si je obriral brke in poročal o svoji manjšini:

»Pridružujem se obema predgovornim komama. Vsega tega je pri nas v Izobilju. Nihče se ne pritožuje; da smo jim olajšali to naporno delo, smo kol spočetka vrgli vsako pritožbo v koš. Tudi smo tega ali onega prikrajšali zemskih starbi in ga postali v večnost ali mu požgrali hišo; zemška posest je še dušnemu zveličanju nevarna.«

Zastopnik Čičič je dvignil kazalec:
»Našim manjšinam je vse menjeno istokrat dodeljeno. Da se pa manjšina ob vdeleževanju političnega življenja tudi moralno ne pokvari, smo jih izključili iz političnih pravic. V tem mi prednjačimo pred vsemi drugimi.«

Zastopnik Dell Trot:

»Kaj blebečemo? Kaj si pripravujemo? Ali ne gore naša srca polna vsega dobrega? Ali se ne trudi slednja država, da odvzame slednji manjšini tisto, kar teži njeno zemško življenje in all jo ne pripravlja na večnost? To si povejmo, izdijmo kozarec vina in razidimo se!«

Vse je glinjeno, vse se loči. Odkod so se naenkrat odprla nebesa razodetja, ki za večne čase odstranja vsa nesoglasja in ustvarja raj na zemlji. Postušajmo. Predsednik Lakotoš si briše nos v ogromen robec, na katerem je narišan zemljevid Evrope in jecija med solzami:

»Strela na tiste, ki so s ludobno lažjo onečaščali ime vaše in vaših držav. Govorili so o tujih stvareh, ki jih niso poznali. Vi pa ste govorili sami in izkazalo se je, da ste angeli, najboljša zaščita manjšin. Zdaj ko smo našli ključ do resnice zaključujem to zadnjo konferenco in idem:«

Živel raj na zemlji! Živel pravica in resnica!«

Deležati so se solznih oči razšli po svetu.

Ljubi Čuk na pačci!

Naša vas ima učitelja, da vliva smrjavcem «bon žorno» in drugo govno v glavo. Mož je majhen, a hud. Kar zna on in otroci je to: »Kdo sem jaz?« Otroci: »Učitelj.« Na ta način ne pozabi ne on niti otroci, zakaj sme biti strov. Nekoč pride razburjen v šolo. Vpraša učenca, ki je lečil: »Kdo sem jaz?« Učenec: »M—m—m.« — Učitelj: »No, le hitrol!« — Učenec: »M—učitelj!« — Učitelj — plosk — mu da zaušnico. Nato: »Kaj si pa ti?« — In odgovor: »M—učenec.«

Tvoj Štefek

Nemogoče.

Pasijonske igre v Oberammergau-u so vpeljane že od l. 1634. dalje.«

»Nemogoče. Saj tedaj Amerikanci še niso počovali.«

NI vajeno.

»Strašno! To občinstvo pač ni nавajeno gledališča.«

»Nasprotno. Ono se samo tako dela, kot bi bilo doma.«

Razumljivo.

»Koliko časa rabi vlak do Trsta?«

»Doker ni tam.«

»In če lma zamiudo.«

»Potem dospe nekotiko poznele.«

Denar bi rad vjdel.

»Kaj, gospod? Vi ste se blagovolili potruditi do mene?«

»Da. Denar bi rad enkrat vjdel.«

»Potem Vam svetujem, da greste v banko in se nastavite pol ure ob blagajni, videti ga bosle dovoli.«



POSIM ZA BESEDO.

Tako, tako, tako ... Malo debel sem res, malo rejen tudi, a to imam od rojstva zagotovljam vas. Malo denarja imam tudi, to je res, in avtomobil, ki sem ga sam plačal. Poleg tega mi je denarček v nadlegu, noč in dan ne spim, prav zares, prepolno je danes tatov. Nazadnje pa, dragi, saj sem rodoljub in celo mecen. Literatu sem plačal pol litrčka vina, slikarju klobaso. (res, da me je naslikal zato, a to je njemu igrača), za reveže sem dal 10.— L. Naj imajo vse skupaj ubožci, ker so reveži. Delavcem, mojim ubogim delavcom sem zvišal plačo za 10-stotink na dan. Kaj, da je malo? Zrno do zrno pogaća, kamen do kamena na palača. Čemu bl se delavci ne organizirali v eni skupni organizaciji z nami gospodarji, ki jim hočemo vse' dobro. Plačo sem zvišal za deset stotink, za ubožce sem dal 10.— L., literatu sem plačal pol litra vina. Pa drugič kaj več.

Moj dragi Čuk na pačci!

V šolski čitanki države Čudovalje sem bral to-le zgodbico: Naš kralj Birimbara je kazal že z mlada lepe vladarske zmožnosti. Če se je v posteljico ponesnažil, je takoj pričel brcati in klicati na pomoč, da so ga očedili. Zato tudi kot kralj noče nečednih ljudi okrog sebe. Svoje najbližje zbira izmed plemstva. Ko je bil pet let star, je videl, da je ubogemu slugi odletel gumb od hlač. Mladi princ ga je pobral in tekel za slugom ter mu ga podal. Že tedaj je kazal svojo usmiljeno in dobro srce, Kakor je kazal že v zgodnjih letih svoj pogum, pové tale zgodba: Ko je bil osem let star, je videl dve leti starejšega dečka, ki je nesel jagode. Ker mu jih ni hotel dati prostovoljno, ga je nabil in mu vzel jagode. To junashko nevstrašenost je kralj ohranil še do dandanašnjega dne; s tem dejanjem je pokazal tudi kot mlad princ, kako zoprino mu je samoljubje in trdo srce do drugih.

Te lepo pozdravlja
tvoj Čika Plika.



Ribničan Urban.

Vaiste, de mi mč kaj ne diši v teh po svajte hodiši jen rajte pa drligo robo ponujati. Mujsvec je vre star, e gaspydje, de rebrca kaže. Pa tudi sm tku kot ankrat, me že tudi kosti

Ja sebi zrajtov jen misil; Dol v Lamejajo tre jen slike robe tudi nucanje. em tisca doma pustil, de mi ga finančne vzamale, kruoto kruotasto. Suhom sem pa na ramo dhal na haidi v veliko dolino, kjer sem ankrat liscu in v Testu držiga kupil.

Pridem na konfin da mu ustavijo: mu je blu, peru je imel za klobuva »Dove va?« je dejal. Jest pa razumem te šprahe pet besajd pa se možku odrejzal: »Kjer bo krdi rajpik.«

Kruota se je smejalu jen me je spestušč, da bi me ne blu spestilo sem se razveljuval tku povejdat, de bi križem del. »Kruota si, bi mu dejal. »pa ta krnata.«

Pridem v anu vas, ta je pet šiš imej. Kupite rajte, sem vabil. Pa me je umazané vprašalu: »Kaj pa nesete?« I same škafe, sem dejal.

»Predajte mi anega.«

Jest pa ne boli den, sem mu anu raiju al, de je misil, da je škaf. Taku sem ubrisal.

Tu mu je pa taku dopadlu, de me je o povabil, jest sem se pa bal, de bi jtu nazaj dal pa sem jo dali ubrisal. Pridem do žadne cerkev, kjer je bila Vidim skopilha, ki se kreiga nad

strom in pridigi njegovo. De je dege bo zlodel vse skopilhe v pekel naj. Kaku se tu laže, sem dejal. »Ce vse rajte pa grem v cerkev jen pričo porečem, de ni taku.« Skopil mi je ajte denar odstrellu, jest na v cerkev, e fajmošter v pridigi amen dejal in na »Cestni rospod. Vi ste rajki, de bo

zlodej skopilhe v pekel naisu, del tu ni resnica!« — »Kaku, de ne?« je dejal fajmošter. »Tku, sem mu dejal, skopil me je pa gleidal. »Tku, ker jim na bo tolku časti izkazal, de bi jih najšel, po tleh jih bo vlajkel.«

Taku sem skopilha, ki je bil jeze karzen, jest pa z denarcem v Garica, de si kej klipim.

De bi domov en odpilstek prineisel, sem stopil v anu Štacilno, kjer pildke prodajajo in sein rajkel: »An odpilstek mi dejte od svajte Garice za moju Marijanec.« Pej so me glejali koker kruote, jest pa zgiftan glibi tolko de naisem zaklet: »Vse šiše su s »santu Goricu« napisane. Ce tu svetnica nej, pej ste pagani!« Kaku jih je blu stram, de sa kar žikal, jest sem pa anga lešenega kanjiča klipil in šel čez konfin.

Pridem do finančarjev ba mi le adn ustawil in mi rajkel: »Što nosiš?« Kanjč je bil v aržetu, kjer bi se lagal na zlnem: »Kanjča imam.« Mož pagleda v ane blukve, obraz naredi klinšten na mi je rajkel: »Sčisto dinarjev platiš carine in magarac je tvoj.«

»Što?« sem mu rajkel, in »brate« sem mu rajkel, taku sem bil hid in malinu je manjkalu, de nisem zaklet. Pa sa pagledal spet v blukve in kanjiča tild in sa rajkli, de nič ne plačam, taku sa se zbal. Jest pa naisem vajdel, de je ta kruota žalku vredna; pet sto dinarjev boljš ktip ga ne dam. Ko pridem spet v Garica, bom klipil še anga.

Zlati čas.

Ah, bil nekoč je zlati čas,
odprta bila pot povsod,
dežilo je darov na nas
in s kronico si bili gospod.

In če si ga izpil četrtn,
klobaso zraven, žemlji dvo,
za pol si dneva bil podprt,
Imel še pol si kronice.

In če celo si srečen bil,
Imel ljubezen v dno srca,
si čutstva na papir izlil,
za groš je šel v drug del sveta.

A še je v žepu bil denar,
da drugih polno si dobro,
za krono kupiš, kaj ti mar,
saj s krono res si bili gospod.

Zdaj vinček je ponarejen,
ponarejeno še deklé,
klobasa, žemlja — ven in ven
sleparski svet je že.

Ah, bil nekoč je zlati čas,
ko s kronico, si bil gospod,
papir samo teži zdaj nas,
In ves ta nov sleparski rod.

Satir.

Dokaz.

»Zakaj ste sunili svojega gospodarja?«

»Ker mi je dejal osel in jaz sem ga brčnil, da je videl, da ima prav.«

Moderno.

»Kaj? da je moja obleka prekratka? Saj se še kolena ne vidijo.«

»Pač — od zgoraj.«



IZPRED SODIČA.

V Gorici, kjer se ljudje pogosto z možgani kregajo in vselej ljudje zmagačo, se je vršila tožba, ki bo zapisana v zgodovini. Ubogi meščan Maledet, po poklicu Lah, se je vračal nekoga večera, krog polnoči domov, ni bil nahaj, ker bi se sicer ne mogel ganiti, a natrkan je bil. Izobil je bil pet kvartinkov, in še par kapljic, po vrlu. Kaj je večerjalo, ali fižol ali česenj, tega ne vemo, ker to ne stoji niti ne leži v sodnih aktoh.

Vemo pa tole, da se je gospodu Maledetu, ki je sicer dober patrijet, zagodilo nekaj neprlakovanega. V bližini javnega prostora ob ljudskem vrtu, ki diši daleč napakoli po katramu, se je gospodu Maledetu v pričo orožnika, ki je tamkaj stal, izvil iz delov, ki jih poštena usta ne izgojo re in pošteno pero ne zapiše, nedenadno in neprlakovanano, čisto po človeško sicer, nenavadno močan duh, ki je bil združen z lahkim pokom in s primernim spomiljanjem ga šumom. Kakor je ta naravni polav o polnočni uri v prvem hitu dobrega gosnoda dirnil in ga snivil iz ravnotežja, se je ta vendar takoj zopet uravnal in ker se po filozofskem izreku od resnega do smernega en sam korak, je bil gospod Maledeto že tam in se je zarežal.

Z druge strani pa je vzel zadevo orožnik. Stvar se mu ni zdela komična, ampak tragična in njegova dolžnost je bila, da je o tei tragiki predričal tudi sicer mirnega a veselega meščana in dal javnosti zlašen opomin. Niemu se je namreč zdel ta naravni polav o polnoči, blizu javnega stranišča in vprito desnega očesa postave žaljiv, ne toliko po svojem smradu, ker smrdi kolikor toliko vse mesto, ampak vslēd zasmehljivega pokta, kajti v Italiji smojo pokati samo petarde in še te le od strani fašlstov. Radi te okoliščine se ni čuditi, da je orožnik pristopil k mirnemu Maledetu in mu položil roko na ramo: »Aretirani ste.« Sedet je devet dni v dreiskovalnem zaporu in razmišljal, kaj je prepovedano, izpuščati glasne ali tihе duhove, ali oboje.

Predzadnji teden meseca junija se je vršila pred tuk. sodiščem velezanimiva razprava, ki je postala predmet nairesnejšega razmišljanja vseh lubiteljev fižola.

Po vseh formalnostih ki so zato potrebne, je dejal sodnik: »Obdolženi ste.« ste tega in tega dne meseca junija okrog 24. ozroma 0 ure po noči, v bližini javne-

ein. Če ima kdo kak važnejši obravek ja: «Pij ali umri!»

Jud se je prestrašil, pih in ko je prišel k sebi, je dejal:

«Zakaj tudi pri gnjatl nisi tako storil?»

Prazno listalco je izgubil neki naš latel pred tuk, davkarlo. Kdor jo je našel jo vrne le s stotakom, sicer naj jo da v davčnem uradu.

Razsvetljava. Nekatere ulice so oboj nočni, ko se vračajo naši ljudje do vse preimeno razsvetljene z ozirom to, ker so ozke. Ni čuda teda, če neka krogli nimajo doleta ne razsvetljena.

Brzojavke.

Ran. 30. junija. Tu je naenkrat počela biti, da je došlo pet vagonov z žaklički tranijske zemlje, ki so jo po načrtu komisarija Cavallija imeli podkoniti županiju. Velika množica ljudstva se je zbrala pred kolodvorom. Kakšno je bilo razaranje, ko je izvedela, da vest ni resna. Množica je uplenila pisanoglavnik, ki se je sušila na nekem oknu in jo je vesno sežkala med petjem in sedmimi. Ko so došli kraljevi stražniki, jih je ljudstvo razgnalo domov. Temu se imamo izvitaliti, da ni prišlo do hujših incidentov.

Tret. 1. julija. Na tukajšnjo južno položajo je došel danes zjutraj tovorni vlak, ki je gledel vojne odškodnine. Tekom našnjega dne čakamo Mosconijevega roka, kdaj se bodo obljube razdeljevale. I bomo Gorčani zopet prizraščani kot navadi?

Književnost.

Cika Jova. Dovolite, da se še jaz izražam o Ciki Jovi. Jaz sem tudi literarna književna. (Moja kapa in moja tetka se načrte nekaj razumeta o literaturi.) Jaz pa. Zato lahko z mirno vestjo rečem, da Cika Jova za nč. Amen.

Prosim za mnenja. Naš list prosi vse čitalce (vabljeni so tudi nelitev) književne, da nam blagovolijo sporočiti svoj strokovnjaško mnenje glede knjige deca pentlja. Ni treba, da kdo knjigo ali čita. «Čuk na palci» bi najprej rad pravil razstavo beslastih in kompromisnih mnenj vseh naših ljudi, a ne nekaj žalibog do danes še nikjer niso zvali.

Gnjal.

Nek vojak se je peljal po železniči, ven njega je sedel tudi potuječ judičela, sta razgovor in sta se prav dobro zumela. Naenkrat je potegnil vojak iz vojega kovčka gnjal, pričel jesti in jo potril tudi judo.

«Oprostite, nam judom je prepovedano jesti svinjsko meso.»

Vojak je jedel gnjal sam, potegnil na tudi steklenico žganja in ga ponudil dijudu kozarček. Toda tudi tega je jud klonil.

Prijazni vojak pa se je tedaj razhudiil. «Preklicana reč, pa povejte mi, kako kliče tistu vaša postava?»

«Sam, če si v smrtni nevarnosti, neš delati proti predpisom!»

Vojak je potegnil na te besede bajonetnožnice, nastavil ga judu na prsi in de-



Miha in Luka.

Miha. Ki se tku ūrdanama klila držiš?

Luka. Ben, ki b'se na držu? Mala je manjšala, de nisa flaški k nam pršli.

Miha. Prov prabš. Flaški — flaške lemaje prov u rajtengi, na tud krugle se na branje.

Luka. Nej že bo, koker de. Tuste pa prabme de nožem jemit ne s. Naškam ne s kruglicam prov neč apribit. Marcu se moraš še z vazam sred nati agnit. Prable nek de legajo tače napice, de je u neh vaganet in pa puša.

Miha. Ben strah lema beinke ači.

Luka. Adn prabje, de je na sridi luknast, akul ga pa neč mi.

Miha. Tku de. Če se ušim kanonov len mašinengeberav hav, se tukateh valc na bom. Jest sm se spomnu, kel je prabu ta stvarče ad maten, ta starea ačeta.

Luka. Ben, kel mu je na robu?

Miha. U tistih caitih sa Turki hajil akul na naš dežel. Kar sa dabi, tu sa vzel, vse sa akradi. Hjše sa na pažgal. Pa sa se mažjé zbral, len sa šli k cesarju, takrat je biv gore na Dunaju. Ben, kel je cesar reku?

Z ramenam je skamignu enkrat, minister je skamignu dvakrat, pa je bla rič apravlena. Jest na morm pamagat, be se tu dialu na naše. Jest na lahka pamagat, sa dial kneti, samu za katerga vraka iemama na natem država? Sli sa, pa sa vzel bile, grable, kar ie kdu lahka v raka drlev, de je letev len kričav: »Kri, kri,...»

Luka. Tku že ni kričav, tu le kašku.

Miha. Pa drgač. Ampak kričav je na tku pa salameinska, de sa ga u turška dežela slišal.

Luka. Pa me drugi sma u madern držab.

Miha. Lina maderna držabá je tu. Tu je glich tku kot če greš ad doma, pa te dabi raubar, ti lemaš pa dr seh ana sama sramašna lira. Pa te nahruk: »Ker ana sama lira lemaš?« — Ti b'pa morav adgebarit: »Ben, nkar na zamerte gasoud rav-

har, če b'biv jest bidev, de vas zagbišna dabim na pot, pa b' bl vzev belka mašna dnara s sabo.« Ben, tu je maderna država len na naš madern cafti. De Bi illa nos na repu adresu!

Luka. Ti s'ba mala prebeč lud, Nazadne morm jest tebe mirit. Držaba je patribna.

Miha. Kakšna drž-žaba? Le drž žaba, samu de se na zagistaš!

Luka. Pa še tu ē nablm; Lo crud bo cel anga samga raubarla, pa boš ti, notre.

Miha. Na ta biža pa ni abedne prahice. Huš kot u turških caitih. Jest samu tu nablm: če me tist na bran, okle žalu valdilec, se bom branu sam, miče nekde sam ta nekleniškt.

Luka. Al biš kelšna druva tablca?

Miha. Našga sasida sa akradi. Voda sa miti adnelliš.

Luka. Al sa včel laty?

Miha. Anga sa včel na ni ta prah. Kaj te nabidau pred sodnikom? Je, reku: Jest sm žens tat, nosoud sodnik. Al'ste že kdaj bidev, da b' kdu vola u aržetu nosu?

Luka. Pa je biv sfrajen.

Miha. Se bi de. Z Bugam, Luka.

Luka. Z Bugam. Drž-žabal

PAVLJHA V RUSIJI.

Gospod urednik me je naprosil, naj mu opisem svoje potovanje v Rusijo. To mu napravim prav rad, ampak že naprej mu povem, če ne bo vse res, da bo namehud, dasi prav, rad řešitko vovordim. In tudi kratek ne bom; če mi ne namane veča tako, kakor napišem, bom na nehal napisati, tako kot moderni notonišci. Mi se pred drag svoje hiše ne pridejo, da ne že vrnejo.

Jas hodiš vedno z glavo nagnjeno do svetu. Samo unrat se ne zgodil, da sem se z glavo navzdol in to privje v mojem življenju. Moja botra, ki me je nesla in kritstu se je bila tako nasrkala žganta, da me je vzela v naročje tako, da sem noge tlščal k njenemu licu. Pa hajdi domov. Jaz na tih misleč, da je tako prav. Konecde človek na svet še ne všeča. Potem so me tega naučili moli botri v veliko strahoto.

Opisal vam bom življenje v Rusiji. Ne povem na vám, ali sem bil v Rusiji pod boljševiki ali preje. Prvič zato ne, ker malo vsem, drugič zato ne, da miči nisanje ne prepovedo. Obliubim pa že hajdej, da ne bom pisal niti o carju niti o sovjetti, da oku postave ne bo suhilitko gledalo name.

X. X.

Potoval sem po zimi v snegu. Tako vsai so mi svetovali. Tedaj so poti naiboljše. Mraz je bil tak, da sem v znožem od telesa proč rezal. Da sem jahal, ni treba omemnati, saj še s konjem nisem ukamor prišel, ampak prijahač.

Kako je velika ruska dežela! Odjed od jutra do večera na ne nádej vasi. Ko tako grem in se že zvečeri, vasi pa nikjer stopim s konjem in ga v mračku držežem za nekó svar, ki je molela iz gnezda. Dežem v

sneg in trdno zasplm. Spal sem vso noč: požreti, niti izpustiti. Kaj sem storil. Vzel

ko sem se prebudil, je bil že beli dan.

Lej ga zlomka! Kje pa sem? Gledal sem in gledal in se čudil. Zdaj sem se vlepel na sam beli sneg, zdaj sem ležal bližu celove sredi ruske yasi. Kje pa je konj?

Komaj sem si to mislil, že sem začil razgletanje nad menom. Pogledal sem kvišku in v svojo grozno začudenje opazil, da visi moj konj privezan vrhu zvonikovega križa.

Zdaj sem vedel, pri čem da sem. Sneg je bil popolnoma zahtetel rusko vas, po noči pa je skopitel in se stisnil skoraj do dn. Kar sem imel po noči drevesno rogovilo, je bil vrh stolpa.

Kaj zdaj? Vzel sem svoj samokres, ustrelil kvišku, prestrelit vrv, za katero je bil privezan konj, ki mi je padel v nočje. Tako sem mogel zoper nadaljevati svojo pot.

Po poti sem si kupil sani, vpregel konja in — blč! — to je šlo po ravnlji. Pešjal sem se naravnost v Petrograd. Bilo je, ne spominjam se načančno v kateri guberniji — ko jo je sredi strašnega gozda primahal za meno volk. Nemogoče je bilo da bi ušel. Naglo mi je planila misel v glavo. Legel sem na trébu na dno sanj in si dejal: Naj s konjem obračunata sama!

Volk je res planil preko mene in velik kot je boli, je hotel požreti celega konja. V hripu je imel celo zadnji del v želodcu. Konj pa je iz strahu in bolečine radi tega te še bolj naglo bežal. Jaz sem počasi dvignil glavo in videl, kako se je volk zaprzel v konja in ga ne more niti celega.

požreti, niti izpustiti. Kaj sem storil. Vzel sem vajeti, ki so še viseli iz volkovega gobca s konjevo glavo in sprednjimi noši silo je hotel naprej, a ni šlo več kot gani breal, in bič, pa sem ga dajal po kožuhu. Volk kaj takega ni pričakoval. Z sem jaz hotel. Imel sem ga v oblasti in se peljal dalje.

Tako sva dospela jaz in volk proti najinemu pričakovanju v Petrograd v nemalo začudenje vseh, ki so videni to čudno vprego.

(Dalje.)



UOANKE,

Kateremu gospodu lahko rečes da je nor, pa ti ne bo zameril? (Monig-nor.)

Koliko zob ima zdrav človek? (Polna usta).

Ali je bilo nujno, da sta Adam in Eva zapustila raj? (Ne, ker se ni zgodilo s 14-dnevno odpovedjo).

Katera žival je sposobna za lekarnarja? (Koza, ki žre želšča in izdeluje kroglice).

Kdo je narobe človek? (Nečni čuvaj, ki začne zvečer svojo dñino, zlutarji ima pa večerni počitek).

Jože Piša. Vi ste dober pisatelj. Neka Vami samo trojnega: daru, talentuha, če Izvzamemo onega potnih Pisava je lepa, le niko na l vozablje drž eden — kje ga kupujete? — sprevalno pismo vladno — iz katerega sovnika, ste ga prepisali? Radi na vrlin ne vržem Vašega rokopisa v ampak v peč.

Sodček Peter. Po tem, ko pravite bi nam radi napisali kulturno zgodbo uvidim, da ste res humorist, ker kult Evropi ni. Le pošljite še kak obetate dvomen talent.

Roza Trilen. Prehumoristično za Pošljite raje »Jadranki«, tam so težje ne navajeni.

Miha K. Vaše karikature žalib moremo uporabiti. Ljudje, ki ste jih na niko, so dobili te dni daljše nosoveto, risba ni več aktualna.

PO DRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke

:-: :-: v GORICI, :-: :-:
Corso Verdi „Trgovski Dom.“

Telefon štev. 50.

Brzjavni naslov: Ljubljanska banka.

Dolniška glavnica SHS

kron 100.000.000

50 MILIJONOV.

Podružnice: Brežice, Borovlje, Celovec, Celje, Maribor, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obrestuje vloge na knjižice po 4 %. Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantnejše.

CENTRALA:

LJUBLJANA

Reserva SHS

kron

45 MILIJONOV.

Uradne ure za občinstvo 8 % — 12 in od 3—5.

Ob sobotah popoldne, ob nedeljah in praznikih se ne uraduje.